

RETRO BULLETIN 2 / 2001 – 2006 /

Miloš Vaněček

I.

Během první „šestiletky“ si Bulletin našel své pravidelné čtenáře. To se projevilo i na nákladu, který v roce 2006 přesahoval 8000 ročně..

Od roku 2001 bylo pro Bulletin připraveno několik tematických bloků. Jedním z nich byly drogové subkultury. Po roce 1989 jsme čelili prudké explozi mimo jiné i zneužívání drog. Tento jev přišel jak zvenčí, tak v nebyvalé míře vybuchel z domácího podhoubí. Stali jsme se součástí globálních procesů a sítí, které dnes pevně propojují dění v řadě zemí světa. Mladí lidé jsou dnes vystaveni novým vysoce nebezpečným vlivům, jimž nejsou schopni, a mnohdy ani ochotni se bránit. Tato situace klade značné nároky na pedagogy, výchovné pracovníky, policisty aj., kteří s mladou generací pracují. Vyžaduje, aby si tyto lidé osvojili specifické znalosti, se kterými jejich vzdělávání doposud nepočítalo. Je nutné, aby tito pracovníci začali uvažovat o sociálně patologických problémech zcela jinak, než jak byli doposud zvyklí. Začít se zabývat jevy, které nikdy nebyly součástí jejich života, které neznají ze svého mládí. Je nutné, aby dokázali tyto jevy mezi svými svěřenci včas identifikovat, aby na ně uměli adekvátně reagovat a vyvíjet dostatečně účinné preventivní aktivity. Tolik z úvodu prvního článku věnovaného hnutí Beat generation /Bulletin 1/2001 strana 16/. V dalších číslech potom následovaly články věnované těmto drogovým subkulturám:

Punk, /Bulletin 3/2001 strana 17/, New age, /Bulletin 4/2001 strana 10/, Acid house, techno /Bulletin 1/2002 strana 5/. Články připravili PhDr. Miroslav Nožina a Miloš Vaněček.

DROGOVÉ SUBKULTURY – HIPPIES OD HIPSTERŮ K HIPPIES

Počáteční živnou půdou pro masové užívání psychedelik byly oblasti společenského a uměleckého okraje svázané s beatnickým fenoménem. Již pár let předtím, než se LSD objevilo jako pouliční droga, se velké množství lidí, jejichž život byl ovlivněn psychedlickými látkami, pomalu proměňovalo v kritickou masu, až se na obou březích objevilo v podobě významných komunit. Nejvýraznějším centrem nového psychedelického životního stylu se stala oblast San Franciska zvaná Haigh-Ashbury. Právě v Haigh probíhala kulturní rebelie živěná LSD tak bouřlivě a s takovou intenzitou, že to vzbudilo celosvětovou pozornost.

V roce 1965 bylo Haigh-Ashbury již kypící neo-bohémskou enklávou, komunitou na vrcholu velkého přerodu. Formoval se tu malý psychedelický městský stát, a ti, kteří obývali neviditelné hranice tohoto otevřeného městského prostoru, dodržovali

Náklad 2001 - 2006

	2001			2002			2003		
	článků	stránek	náklad	článků	stránek	náklad	článků	stránek	náklad
1	14	77	1560	14	56	1620	13	56	1620
2	13	48	1660	10	52	1620	10	64	1700
3	15	56	1660	9	52	1620	12	64	1700
4	12	40	1600	8	52	1620	11	56	1700
celkem	54	221	6480	41	212	6480	46	240	6720

	2004			2005			2006		
	článků	stránek	náklad	článků	stránek	náklad	článků	stránek	náklad
1	14	56	1750	10	56	2450	15	64	2100
2	13	72	2120	9	64	2150	12	64	2100
3	16	56	2000	14	64	2150	13	64	2100
4	11	56	2140	13	64	2150	10	56	2100
celkem	54	240	8010	46	248	8900	50	248	8400

úplně jiný soubor zákonů a rytmů, než byla každodenní pracovní rutina, která vládla normální společnosti. Noví hipsteři odvrhli syndrom odcizení a zoufalství, který ovládal mnohé z jejich beatnických předchůdců. Akcent se přesunul z osamělosti k družnosti, z individuálního na interpersonální. Nová citlivost byla zvláště evidentní v hudebních preferencích. Hudbou tohoto společenství již nebyl folk či jazz, ale energické rytmy rock´n´rollu, které dokázaly způsobit, že se lidé společně svíjeli téměř jako jedno tělo.

Žádná událost v Haight neilustruje lépe, jak dalece se tyto rockové akce vzdálily od konvenční zábavy, než Trips Festival, který pořádal Ken Kesey a Merry Pranksters v lednu 1966. „Všeobecný stav věci,“ inzeroval Kesey, „se pohnul od happeningů týkajících se vlastního vědomí k veselejším akcím, kde se účastní i publikum, protože je zábavnější se na tom podílet než nepodílet. Tančící publikum je předpokládanou součástí všech představení a vyzýváme všechny návštěvníky, aby se dostavili v extatickém oblečení a vzali s sebou své vlastní nástroje.“ Byla to širokému publiku otevřená třídní acidová párty.

Později, když se v roce 1967 stal acid rock celonárodní záležitostí, začala se scéna měnit. Ať už to bylo tím, že začalo jít o peníze, nebo tím, že bylo čím dál tím těžší udržet euforii počátků, někteří z pamětníků začali cítit, že to vše jde pomalu k čertu.

Celý článek 2/2001 strana 15

Jelikož uplynulo více jak 10 let od roku 1989, byly již k dispozici statistické údaje k drogové scéně v české republice. Smutnou statistikou bylo úmrtí pod vlivem omamných a psychotropních látek. Této oblasti se cíleně věnoval Jaroslav Šejvl, který získané poznatky několikrát uveřejnil na stránkách Bulletinu:

- Úmrtí pod vlivem omamných a psychotropních látek za rok 2000 /Bulletin 2/2001, strana 27
- Fatální následky uživatelů omamných a psychotropních látek /Bulletin 2/2002, strana 20/
- Mortalita II, /Bulletin 3/2002 strana 2/
- Mortalita III, /Bulletin 4/2002 strana 2/
- Úmrtí osob pod vlivem omamných a psychot-

ropních látek a provádění jejich pitev, kde byla spoluautorkou Mgr. Kateřina Tomanová /Bulletin 3/2005, strana 12/

MORTALITA UŽIVATELŮ DROG II.

Situace v České republice v oblasti nezákonných drog v současné době je až na několik výjimek plně srovnatelná se situací se zeměmi, ve kterých měla drogová scéna před několika málo lety náskok několik desetiletí.

Kompetentní orgány České republiky přistupují k řešení tohoto problému s plnou vážností. Podnikají kroky v legislativní, organizační a institucionální oblasti, kdy se klade důraz na vyváženost prevence a represe v boji s drogovým fenoménem.

Represivní složky státního aparátu jsou, po přijetí nových zákonů a dalších legislativních úprav vybaveny dostatečnými pravomocemi nejen k boji proti výrobě a distribuci OPL na domácí scéně, ale jsou připraveny plnit úkoly i v rámci mezinárodní spolupráce při snižování mezinárodního obchodu s OPL.

Drogová scéna v České republice v roce 1999 byla poměrně význačně ovlivněna změnou postoje společnosti k postihu prosté držby OPL. Novelou trestního a přestupkového zákona, účinného od 1. 1. 1999 byla a je trestně nebo správně postižitelná osoba, která i pro svoji vlastní potřebu bez povolení přechovává OPL. Kolem účinnosti těchto zákonů se vedou zejména ve sdělovacích prostředcích diskuse, zda to nebyl „krok zpět“, zda se nejedná o zneužívaná ustanovení citovaných zákonů, využívaných policisty ke zlepšení statistik a podobně.

Z pohledu policie se jedná o vysoce užitečnou změnu přinášející pozitivní dopad na „drogovou scénu“. Možnost zabavení OPL jednoznačně přispívá ke snižování nabídky OPL. Změna cen při pouličním prodeji nebyla fakticky zaregistrována, sekundárně tak nejsou drogově závislé osoby „dotlačovány“ k páchání majetkové nebo násilné trestné činnosti v souvislosti s již zmíněnou novelizací. Podíl osob realizovaných pro trestný čin podle § 187a) tr. zákona, tedy přechovávání OPL pouze pro vlastní potřebu, je celoročně okolo 6 % ze všech „drogových“ trestných činů. Tento fakt jednoznač-

ně vyvrací názor, že policie tohoto ustanovení tr. zákona bude zneužívat k vylepšování statistiky. Musíme ještě brát v úvahu tu skutečnost, že převážná většina osob stíhaných podle § 187a) tr. zákona je stíhána zpravidla v souběhu ještě s jinou „drogovou“ trestnou činností, zejména s ohledem na ust. § 187 tr. zákona. Osob samostatně stíhaných za prostou držbu OPL je okolo 1 % ze všech osob stíhaných pro „drogové“ trestné činy.

Uživatelé drog jsou v České republice i děti ve věku okolo 13–ti let, experimentující napoprvé s heroinem a získávající první zkušenosti s OPL již intravenózní aplikací. Nárůst počtu osob zneužívajících heroin zůstává za poslední dva roky stabilní, již nepostupuje tak extrémně dynamicky.

Jak vyplývá ze zde uvedených dat, bylo v jednotlivých Ústavech soudního lékařství na území hl. m. Prahy v období od 1. 1. 2000 – 31. 12. 2000 pitváno s pozitivním toxikologickým nálezem celkem 46 osob. Specializovaným policejním pracovištěm (OBOZ) bylo zachyceno pouhých 11 případů.

Úmrtím toxikomanů pod vlivem OPL jsme se začali aktivně zabývat z trestního hlediska v rozmezí měsíců listopadu – prosince roku 1998, kdy byla tato problematika již velice aktuální. Základní problematikou z trestně – právního hlediska je trestní postih dealerů OPL z hlediska jejich odpovědnosti – zavinění – k smrti uživatele¹.

Postupně bych zde chtěl uvést několik částí z vyšetřovacích spisů, které mapují jak samotnou práci policie v této oblasti, tak i jednotlivé faktory a skutečnosti uváděné osobami, kterých se vyšetřování týká.

Zadokumentování prvního případu – první úmrtí

Dne 5. 10. 1998 v 19.40 hod. byla hlídka ve složení vyslána operačním důstojníkem obvodního ředitelství PČR Praha 1 do Komerční banky, ul. Spálená č.p. 51 z důvodu prověření oznámení, že se zde v 5. patře na WC nachází neznámá žena, nejvíce známky života.

Hlídka přišla na místo v 19.45 hod., spojila se s ostrahou banky, která hlídku dovedla do 5. patra na toalety, kde se na dámském WC v kabině nacházela žena. Toaleta byla násilně otevřena uklízečem. Hlídka přistoupila k ženě, která nejevila známky života a na její pokožce byly již patrné fialové skvrny. Vedle ženy na zemi ležela kožená bunda, kabelka, igelitová taška, lžička, obal od injekční stříkačky. Hlídka se ihned spojila s operačním důstojníkem PČR P-1 a požádala o příjezd RZS.

V ženě byla podle OP zjištěna: Hana N., nar. 1976, bytem Praha 4 .

V 19.50 hod. přijela rychlá záchranná služba a hlídka místního oddělení policie Bartolomějská. Lékařka z rychlé záchranné služby konstatovala smrt výše jmenované. V 19.55 hod. předala hlídka Centrum místo činu hlídce z MOP Bartolomějská. Po celé události sepsala hlídka odd. Centrum Úřední záznam, který ve 22.30 hod. předala dozorcí službě.

Tímto Úředním záznamem a touto smrtí se začaly rozbíhat události prudkého nárůstu osob zneužívajících OPL a silný zájem policie o tuto problematiku. V podstatě ještě do dnešních dnů nedošlo k poklesu úmrtí, i když je třeba přiznat, že došlo alespoň k ustálení této úmrtnosti.

Celý článek Bulletin 3/2002 strana 2

S nárůstem konzumace drog byla jen otázka času, kdy bude přibývat řidičů pod vlivem jiných návykových látek než alkoholu. K posuzování ovlivnění těchto řidičů vydala Stanovisko Česká společnost soudního lékařství a soudní toxikologie ČSL JEP / Bulletin 2/2001 strana 12/. Toto stanovisko a později článek Výskyt drog v dopravě toxikologické důkazy připravila doc. Ing. Marie Balíková, CSc., a Václav Valenta.

VÝSKYT DROG V SILNIČNÍ DOPRAVĚ. TOXIKOLOGICKÉ DŮKAZY.

V průmyslových a silně motorizovaných zemích Evropy i jinde mužští řidiči ve věku do 25 let jsou

¹ Badin J., Šejvl J.: Problematika zavinění při vyšetřování trestných činů kvalifikovaných podle § 187 tr. zákona; Bulletin NPDC č. 3/2000, s. 5 – 11

zhruba dvakrát více účastníky dopravních nehod ve srovnání s jejich zastoupením v populaci řidičů, jak ukazují některé zahraniční studie (např. 1). Úkolem dopravní bezpečnosti, ochrany životů, zdraví a majetku musí být snížení rizikového chování těchto mladých řidičů. Užívání alkoholu a drog u dospívající mládeže a velmi mladých lidí je významná příčinná souvislost s nehodovostí spojená s následky zranění, zmrzačení a ztrát na životech, nemluvě o hmotných škodách. Zatímco role alkoholu v dopravní nehodovosti je v ČR velmi dobře statisticky zmapována, o skutečném podílu jiných návykových látek na nehodách informace chybí. Důvodem je jejich nedostatečné toxikologické prokazování u účastníků fatálních a ostatních dopravních nehod, u dopravních přestupků, a už vůbec ne při náhodných kontrolách řidičů za účelem speciálních epidemiologických studií.

Fakt, že problematika drog za volantem není okrajovou záležitostí, dokazuje projekt Rady Evropy „Illicit Drugs and Traffic Safety in Europe“, řešený v letech 1998-1999 i za účasti expertů z ČR. Projekt mapoval právní rámec v jednotlivých členských zemích, praxi v prokazování drog u řidičů, za jakých okolností se provádí, jaké jsou možné sankce a právní dopady. V Evropských zemích i jinde se v posuzování způsobilosti osoby k řízení uplatňuje dvojitý typ legislativy. V ČR je zakázáno řídit pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek a existence tohoto ovlivnění je nutné dokazovat, což nemusí být jednoznačné a jednoduché.

V České republice se na prevenci zneužívání drog a na snižování zdravotních rizik věnují nemalé prostředky, zatímco investice do zajištění kvality a rozvoje toxikologických vyšetření je relativně marginální a systematický sběr dat o výskytu drog u řidičů neexistuje. Toxikologická vyšetření drog u řidičů zadržovaných pro různé dopravní přestupky se prakticky neprovádějí, většinou postačí dechová zkouška na alkohol. Neprovádějí se však velmi často ani toxikologická vyšetření drogu závažných dopravních nehod, ba ani u účastníků fatálních dopravních nehod.

Toxikologické laboratoře bývalého Ústavu pro toxikologii a soudní chemii, Na Bojišti 3 v Praze

2, od roku 2000 začleněné do Ústavu soudního lékařství a toxikologie 1. LF UK a VFN, tradičně desítky let vyvíjejí metody a vyšetřují stopy neznámých návykových látek a léčiv v biologických materiálech u klinických i forenzních toxikologických případů. Disponují zkušenými a kompetentními odborníky, jsou vybaveny citlivými metodami pro cílený, pečlivě kontrolovaný, imunochemický záchyt skupin drog, systémem potvrzovacích metod s využitím různých typů chromatografie, hmotnostní spektrometrie.

Odborný zájem a shodou okolností léty vytvořená neoficiální dobrá spolupráce s oddělením dopravních nehod Dopravního inspektorátu Správy policie hl. m. Prahy dovolily v rámci daných možností v průběhu času shromáždit data, byť náhodná, která alespoň částečně zaplňují informační vakuum a demonstrují na 58 příkladech závažnost výskytu ilegálních drog a v menší míře psychoaktivních léčiv u účastníků silniční dopravy, převážně řidičů, ale i spolujezdců a chodců.

U 57 živých účastníků dopravních nehod, jejichž krev či moč byla zaslána cíleně do našich laboratoří k vyšetření možné přítomnosti drog, jen 1 krát nebyla dokázána žádná návyková látka, 1 krát byl prokázán toluen a 55 krát byly prokázány různé kombinace návykových látek v tělním systému. Dominovalo zneužívání methamfetaminu, pozitivní nález byl zjištěn 40 krát, tj u 70 % vyšetřovaných osob. V druhé řadě následovaly pozitivní benzodiazepiny 21 krát, potom opiáty morfinového typu 16 krát, kanabinoidy 14 krát, jiná psychoaktivní léčiva 4 krát, kokain 2 krát. Zjištěné výsledky potvrdily důvodnost podezření dopravních policistů na zneužití drog účastníky dopravních nehod a vysoce účelnou indikaci k toxikologickému vyšetření přítomnosti drog i bez orientačních detekčních pomůcek na silnici.

Domníváme se, že mediální rozšíření informací o tom, že silniční kontroly sledují u řidičů také přítomnost jiných návykových látek než alkoholu a důsledné uplatňování sankcí včetně zákazu řízení by mohlo mít určitý preventivní efekt a snížit rizikové chování především mladých mužů do 25 let.

Celý článek Bulletin 4/2002 strana 21

Úspěšný boj při nelegálnímu obchodu závisí na legislativním rámci, který to umožňuje. DROGY A LEGISLATIVA V ČR zpracoval Tomáš MARTINEC v Bulletinu 1/2003 na straně 3. S jakými problémy se potýká justice, popsal JUDr. Miroslav Antl

PROBLÉMY JUSTICE V PROTIDROGOVÉ POLITICE

Již deset let se potýkám mimo jiné i s mezinárodním drogovým zločinem, a proto z pohledu své praxe bych chtěl tímto upozornit na některé legislativní nedostatky či nedokonalosti, ale i na mnohdy nepochopitelný přístup některých státních orgánů, s nimiž se setkávám v rámci trestního postihu nejzávažnějších pachatelů. Ve stručnosti se pokusím poukázat na některé z nich.

Nejzávažnějším drogovým deliktem podle platného českého trestního práva je trestný či nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 4 tr. zákona. Usvědčenému pachateli takového trestného činu hrozí trest odnětí svobody v trvání 10 až 15 roků. Přísnější trest i při skutečně nejhorším zločinu nelze uložit.

První možností aplikace tohoto ustanovení je následek, spočívající ve způsobení těžké újmy na zdraví více osobám, či smrti osobě jedné. Postačí zavinění ve formě kulpozní, a to i tzv. nedbalosti nevědomé. Paradoxem je, že prakticky stejná trestní sazba hrozí pachateli, který jiného úmyslně usmrtí např. podáním letální dávky drogy, kdy by jeho jednání bylo právně posouzeno podle § 219 odst. 1 tr. zákona (trestný čin vraždy). Přísnější postih by byl možný poze při prokázání např. zvlášť trýznivého způsobu usmrcení, při úmyslném usmrcení dítěte, z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky, tedy v rámci tzv. kvalifikované skutkové podstaty.

Nejčastějším postihem pachatelů pro drogové zločiny jsou případy, patřící do sféry organizovaného drogového zločinu, t.j. případy spáchané ve spojení organizovanou skupinou působící ve více státech. Jen ve Východočeském kraji jsem vedl obžalobu v nejméně 5 takových případech,

kdy trestní stíhání probíhalo v úzké součinnosti se specializovaným vyšetřovatelem, pracovníky celní správy Národní protidrogovou centrálou Praha, vždy navíc i s orgány činnými v trestním řízení dalších států, zejména Spolkové republiky Německo, Království Nizozemského, Švýcarské konfederace atd. Právní pomoc pak výrazně časově prodlužuje vazební řízení a samozřejmě zvyšuje náklady trestního řízení, jdoucí na účet českého státu.

Stručná kazuistika:

Kolumbijský občan Alonso Delgado Martinez byl zadržen v září 1991, po složitém dokazování postaven před královehradecký krajský soud a odsouzen k trestu odnětí svobody. K mému odvolání mu byl Vrchním soudem v Praze v květnu 1995 tento trest zvýšen na 13 roků, což byl v té době u nás historicky nejpřísnější trest za drogový delikt. Jeho trestná činnost spočívala v pokusu průvozu nejméně jednoho metráku čistého kokainu z Kolumbie přes Polsko a naši republiku do SRN a Nizozemí. Již v roce 1999 byl odsouzený propuštěn z Valdické věznice a předán do Kolumbie.

Zřejmě největším mezinárodním drogovým „východočeským“ případem, na kterém detektivové NPDC pracovali od roku 1993, je dosud nepravomocný případ špičkového odborníka v oboru organické chemie ing. Jaromíra Tomana, CSc., který byl soudem I. stupně opakovaně odsouzen toliko pro trestný čin dle § 188 odst. 1, 2 tr. zákona k trestu odnětí svobody v trvání 5 roků za to, že v letech 1992 až 1995 zorganizoval společně s občany Nizozemí výrobu BMK (benzylmetylketonu) - prekurzoru, sloužícího k výrobě syntetických drog amfetaminového typu, přičemž tento prostředek byl dopraven v množství nejméně šesti tun dopraven do Nizozemí „se záměrem zpracování na syntetickou drogu na bázi amfetaminu“. I přes takové znění skutku dle rozsudku soud neaplikoval ustanovení trestního zákona o přípravě či pokusu ve vztahu k nejzávažnějšímu drogovému deliktu shora uvedenému, což by mohlo umožnit uložení podstatně přísnějšího trestu - až 15 roků, jak se odvoláním domáhám. V Nizozemí je trestně stíhána navazující část organizované skupiny

pro finální obchod s amfetaminovou drogou, vyrobenou z BMK. Po celou dobu probíhalo celé trestní řízení ve spolupráci s tamní protidrogovou Unií syntetických drog, jejíž hlavní vyšetřovatel byl opakovaně vyslýchán i zdejším soudem.

V roce 1997 byl NPDC (akce „Aligátor“) zadržen na rychnovském okrese další kolumbijský občan Alfonso Calderon Ramirez, který provázel asi 60 kg velice čistého kokainu v hodnotě přes 350 miliónů korun. Tento odsouzený pouze plnil pokyny organizátora Václava Novotného-Urbana, žijícího v té době v Kolumbii. Protože v té době již tento český občan byl již v Kolumbii ve vydávací vazbě, neodvolal jsem se proti uloženému trestu ve výši 11 roků, když bude nutno zohlednit podíl obou na organizovaném zločinu a již nyní je jisté, že pro organizátora Václava Novotného - Urbana, souzeného letos v březnu, je maximální patnáctiletá sazba nepostačující... !

I tento případ jednoznačně ukazuje na nutnost legislativní změny trestního zákona s možností uložení výjimečného trestu na 15 až 25 roků, popř. na doživotí, jak je tomu u obdobně závažných a nebezpečných trestných činů vraždy či obecného ohrožení dle § 179 odst. 3 písm. a) tr. zákona (při úmyslném způsobení smrti v rámci obecného ohrožení).

Další nedokonalostí právní úpravy tzv. drogových deliktů v trestním zákoně je podle mého názoru neodlišení věku „obětí“ útoků, popsanych v § 188 a zejména v § 188a tr. zákona, t.j. absence přísnějšího ustanovení pro postih pachatelů ve vztahu osobám mladším než patnáct roků, což je navíc s ohledem na změnu § 187 tr. zákona nelogické.

V návaznosti na svá stručná sdělení chci závěrem dodat, že úpravy trestního řádu zejména jeho výklad je z mého pohledu stále více na straně pachatelů, tedy v neprospěch orgánů činných v trestním řízení, o zanedbatelných právech obětí ani nemluvě. Samostatnou kapitolou by byla úvaha o důkazní využitelnosti odposlechu telefonních hovorů, kdy navíc v současné době již nelze využít ani vyhodnocení telefonních čísel ze zajištěných mobilních telefonů při prvotních úkonech.

Celý článek Bulletin 2/2001 strana 5

Situaci na Slovenku popsal ve dvou článkách JUDr. Ján Šanta.

VÝVOJ A SÚČASNÁ PRÁVNÁ ÚPRAVA DROGOVÝCH DELIKTOV V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Obdobie od 1.1. 1993 je etapou samostatnej existencie Českej a Slovenskej republiky, a tým aj prehlbujúcich sa rozdielov v právnej úprave jednotlivých spoločenských vzťahov. Tieto trendy badať v mnohých právnych odvetviach, trestné právo nevynechávajúc. Predmetné konštatovanie je aktuálnym tiež v úprave tzv. drogových deliktov, ktorú v jej súčasnom znení v Slovenskej republike máme v úmysle priblížiť českému čitateľovi na pozadí jej chronologického vývoja.

Do prvých rokov svojej samostatnosti vstupuje Slovenská, rovnako aj Česká republika, v tomto smere s Trestným zákonom č. 140/1961 Zb. V znení zákona č. **175/1990 Zb.**, ktorý drogové delikty upravuje v IV. Hlave osobitnej časti medzi trestnými činmi všeobecne nebezpečnými, konkrétne v § 187 a 188 s názvom Nedolená výroba a drženie omamných a psychotropných látok a jedov a v § 188a – Šírenie toxikomanie.

Už za existencie samostatnej Slovenskej republiky prvou novelou Tr. zákona meniacou znenie analyzovaných skutkových podstat drogových trestných činov je zákon č. 177/1993 Z.z. účinný dňom 12.8.1993. Pôvodnej právnej úpravy sa však nedotýka zásadným spôsobom, najmä nie pokiaľ ide o objektívnu stránku týchto trestných činov.

Ďalšie zmeny, ktoré zákon č. 248/1994 Z.z. pri niesol, bolo v prípade trestného činu šírenia toxikomanie podľa § 188 Tr. zákona zvýšenie trestnej sadzby u trestu odňatia slobody v prvom odseku až na 2 roky a v odseku 2 na 6 mesiacov až 5 rokov.

S poukazom na rozsah textu tohoto článku, dovolíme si hlbšiu analýzu súčasného znenia právnej úpravy drogových deliktov v Trestnom zákone Slovenskej republiky, aktuálne aplikačné problémy i stav drogovej kriminality v SR analyzovať v budúcom samostatnom príspevku.

Celý článek Bulletin 2/2002, strana 38

K APLIKAČNÝM PROBLÉMOM USTANOVENÍ TR. ZÁKONA SLOVENSKEJ REPUBLIKY UPRAVUJÚCICH DROGOVÚ KRIMINALITU A JEJ STAV V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Bolo konštatované, že základom tejto právnej úpravy sú trestné činy nedovolenej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovanie s nimi podľa § 186, § 187 a § 188 Tr. zákona a šírenie toxikomanie podľa § 188a Tr. zákona.

V kontexte takéhoto znenia Trestného zákona Slovenskej republiky a jeho aplikačných problémov, dovoľm si aj krátku zmienku o stave drogovej kriminality v SR za uplynulé obdobie.

Celý článok Bulletin 3/2002 strana 31

V roce 2002 byl zahájen komplexní program prevence sociálně patologických jevů **MALÁ POLICEJNÍ AKADEMIE**. Protože do projektu byla zapojena Národní protidrogová centrála, stal se Bulletin mediálním partnerem projektu. Projekt představila Mgr. Lucie PTÁČKOVÁ.

Malá policejní akademie, jak byl komplexní program prevence sociálně patologických jevů nazván, byl slavnostně zahájen v říjnu letošního roku na třech vybraných základních školách.

Při jeho přípravě vycházeli autoři z osnov rodinné a občanské výchovy na základních školách a ze současných problémů ve společnosti, mezi které právě sociálně patologické jevy patří především. Úkolem projektu je systematická a důsledná práce s dětmi na II. stupni základních škol. Na základě dlouhodobé spolupráce jsme účast nabídli 3 základním školám na okrese. Ty zároveň zastupují jednotlivé kategorie škol - sídlištního, městského a venkovského charakteru. Naším cílem je především preventivně přispět u dětí k osvojování si pozitivního sociálního chování a odmítání porušování zákona.

Projekt počítá se čtyřletým působením a za tuto dobu se v něm vystřídá asi 4000 dětí. Pro děti byly vytvořeny speciální výukové programy, které v sobě zahrnují otázky týkající se šikany, záškoláctví, agresivity, náboženských sekt, gamblerství, lidských práv, protispolečenských jevů, dětské kriminality, trestního práva, alkoholové a nealkoholové toxikomanie a další. Tyto výukové programy jsou přímo zařazeny do hodin občanské a rodinné výchovy a vyučují je

specialisté z řad policie a další odborníci. Pedagogové na jednotlivé programy následně navazují a tak dosáhneme toho, že se s uvedenými tématy pracuje po celý školní rok.

Celý článok Bulletin 1/2003 strana 48.

Je velice těžké vzhledem k rozsahu přílohy vybrat z 291 článků ty „nejzajímavější“. Je to subjektivní záležitost. Protože skutečně nelze formou nějaké anotace upozornit na další články vybral jsem tedy pouze titul s upozorněním na číslo Bulletinu, kde byl tento článek uveřejněn.

PREKURZORY A POMOCNÉ LÁTKY, Bulletin od čísla 2/2001

VÝCVIK PSŮ SPECIALISTŮ U POLICIE ČESKÉ, Bulletin číslo 1/2002

INFORMOVANOST RODIČŮ O DROGOVÉ PROBLEMATICE, Bulletin číslo 1/2003

75. LET BOJE ČESKÉ POLICIE PROTIDROGOVÉMU PODSVĚTÍ, Bulletin číslo 1/2003

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE JUSTIČNÍCH ORGÁNŮ PŘI TRESTNÍM STÍHÁNÍ NELEGÁLNÍ MANIPULACE S OMAMNÝMI A PSYCHOTROPNÍMI LÁTKAMI, Bulletin číslo 2/2003

DĚTSKÉ A DOROSTOVÉ DETOXIKAČNÍ CENTRUM – VZNIK A PRVNÍ ZKUŠENOSTI, Bulletin číslo 2/2005

CHEMICKÁ LABORATOŘ PŘI MV (1948 – 1949) Tomáš BURSÍK, Bulletin číslo 2/2005

Na závěr bych ještě připomenul dvě mimořádná čísla Bulletinu, ročník 2006. První připomíná 15 výročí vzniku Národní protidrogové centrály a druhé je věnované projektu Malá policejní akademie.

Zpracoval Miloš. Vaněček

Celé texty dostupné na: <https://www.policie.cz/clanek/drugs-forensics-bulletin-narodni-protidrogov-centraly.aspx> (na uvedených stránkách pak nutno manuálně vyhledat archiv jednotlivých čísel).